

WOORDLEER: Woordsoorten oefeningen

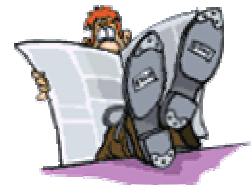
Oefening 1A: markeer alle werkwoorden.

1. Mag jij vuurwerk afsteken?
2. Hij heeft een nieuwe auto.
3. De meeste leraren zijn aardig.
4. Zij mag zaterdag naar de disco.
5. Dr. Atkins was toen weer drie kilo aangekomen.
6. Dat zou ik nooit gedaan hebben.
7. Hij laat zijn auto morgen repareren.
8. Daar moet vroeger het pontveer zijn geweest.
9. Hij heeft ons niet gelukkig kunnen maken.
10. Daarvoor zult u binnen moeten kijken.
11. Wie zou dat gedaan kunnen hebben?
12. Hij zou daar ziek geworden zijn.
13. Zij heeft het gelukkig niet kunnen zien.
14. Hij zou graag rector gebleven zijn.

Oefening 1B: benoem de onderstreepte woorden: zelfstandig naamwoord (zn), bijvoeglijk naamwoord (bn), bepaalde en onbepaalde lidwoorden (b.lw en o.lw).

1. Wij wonen in een nieuwe villa aan de rand van de stad.
2. Deze domme handelswijze brengt de jonge minister in problemen.
3. Het rijden onder invloed neemt nog steeds toe.
4. Het schoolexamen was moeilijk.
5. De nieuwe methode lijkt ons erg praktisch.
6. De kapotte riolering wordt woensdag gemaakt.
7. In Nijmegen worden de zomerfeesten weer gehouden.
8. De kwaliteit is deze winter veel beter dan vorig jaar.
9. Premier Balkenende was het eerste op het Binnenhof.
10. De leerlingen waren erg zenuwachtig voor het proefwerk.

Oefening 2: benoem de onderstreepte delen: bijvoeglijk naamwoord (bn), bijwoord (bw).

1. Wijd sloeg hij zijn vleugels uit en begon een statige pirouette, een vertraagde quadrille.
2. Rond de bomen kronkelden de woekerplanten, de taaie lianen die de stammen omwikkelen met hun tentakels als steeds vaster aangedraaide schroefverbanden.
3. Snel bedekten ze hun hoofd met de witte kap, zodat nog slechts hun ogen zichtbaar waren.
4. Het geluid van de klap was in de bijzonder grote gelagkamer duidelijk hoorbaar boven de nochtans luidruchtige stemmen van de bijna honderd aanwezige soldaten.

5. Het avondalarm was niet meer dan een ergernis, een zinloze voorzorgsmaatregel, die volstrekt overbodig scheen.
6. In de nacht zong de wind, hoog en wild, het oude, vreemde lied.
7. Deze massieve, ruige huizen hadden de harde Beierse winter heel lang getrotseerd.
8. De andere stapten plechtig in het rond, hun fijne poten bewogen in een foutloos maathouden, maar eindigden toen abrupt.
9. Overal in de woestijn waren de kleuren verblindend en fel.
10. De lucht is heerlijk, niet warm, volstrekt niet, maar helder en heel rustig.

Oefening 3: onderstreep de bijvoeglijke naamwoorden (bn).

1. Het leven in het noorden was hard en ruig voor een blanke.
2. Het was doodstil toen de machtigen van dit koninkrijk hun zilveren bekers hieven om de eerste dronk op de nieuwe koning uit te brengen.
3. Zijn rijke mensen gelukkiger dan arme?
4. Na de slag, die wreed en bloedig was, beloofde de koning de dappersten met ronkende titels en uitgestrekte leengoederen.
5. Schuw zagen de mensen omhoog, naar het witte, magere gelaat van de oude die hen met hese stem toesprak.
6. De klanken werden onstuimig, ze stegen wild met schelle akkoorden als weerlichten van een duister waanzin.
7. Over de oude torens joegen de lage, zwarte stormwolken westwaarts en de regen striemde de huiverende aanwezigen.
8. Eerst hadden de Russische geleerden een voorsprong op de Amerikaanse, maar die toestand is nu veranderd.
9. Eens was Damascus vermaard als de meest gezegende stad op aarde: haar frisse bronnen, haar kristalheldere lucht, de pracht van haar bazars, de betoverende poëzie van haar dichters en de prinselijke gastvrijheid van haar bewoners oefenden op de toenmalige wereld een ongeëvenaarde bekoring uit.

Oefening 4: onderstreep de bijwoorden (bw).

1. Toen verkondigde de wever plechtig zijn economische onafhankelijkheid.
2. Vanavond liepen de blanken minstens even snel als de zwarten.
3. Weldra zullen overal de glanzend rode kentekens aangetroffen worden.
4. Daarom wordt vaak een tamelijk jonge bode gekozen om de berichten overal tijdig te bezorgen.
5. De nu welhaast vergeten Cyrus Field streed jarenlang voor de onderzeese telegrafische verbinding tussen Europa en Amerika.
6. Onmiddellijk werd ik nieuwsgierig aangestaard door wel vijftig zwijgende jongetjes.
7. In de broeiend hete oerwouden van Borneo ontdekten we vandaag een zelden voorkomende plant.
8. De drie parachutisten maakten een volkomen normale landing, zo dicht bij elkaar, dat ze elkaar bijna raakten.
9. Je kunt hier ontzettend grote hoeveelheden kopen tegen belachelijk lage prijzen.
10. In het westen wordt bamboe nog steeds beschouwd als een zeldzame exotische plant.

Oefening 5: benoem de onderstreepte woorden: hoofdtelwoord (htw), rangtelwoord (rtw).

1. De twaaftde staken vier pantserdivisies en drie infanterieregimenten de grens over.
2. Beide magnaten hebben honderden keren hun fortuin geriskeerd.
3. Op de twaaftde juni, net drie maanden na het gieten van de eerste fundering laste een arbeider de laatste naad van de nieuwe brug.
4. Beide renners dachten dat ze gewonnen hadden, maar de wedstrijdcommissaris besliste dat Maertens de eerste was.
5. Om vier uur stopten de meesten met werken, van de honderden arbeiders bleven slechts enkele op hun post.
6. Hij had twee tieners op zijn rapport.
7. Om kwart voor vijf begonnen we met ons vieren aan het tweede en tevens lastigste gedeelte van de beklimming.
8. Zestig renners betwistten elkaar de tijdrif. De eerste startte om twee uur, de tweede één minuut later.
9. Boven de poort schilderde hij een grote zeven.
10. Duizenden vluchtelingen versperden de weg in beide richtingen.

Oefening 6: onderstreep de hoofdtelwoorden 1X, rangtelwoorden 2X.

1. Eén moet de eerste keer zijn.
2. Met z'n drieën gingen naar de tweede voorstelling.
3. Met z'n hoevelen zaten jullie bij de derde voorstelling?
4. Hoeveelste werd hij?
5. Hij had op het derde rapport vier onvoldoendes.
6. Omdat veel ouders waren komen opdagen waren alle stoelen bezet.
7. Sommige leerlingen uit de zesde klas moesten daarom gaan staan.
8. Dit is de zoveelste keer keer dat ik een kies moet laten trekken.

Oefening 7: duid de persoonlijke voornaamwoorden aan.

1. Zullen jullie aan die grap meewerken als ze hem kwetsen?
2. Wat zou jij doen als hij kwaad over jou vertelde?
3. Zij beloven ons dat ze hun uiterste best zullen doen.
4. Iedere dag vertelt hij me een andere mop.
5. Je begrijpt dat dit voor haar onmogelijk is.
6. Ik heb je toch gezegd dat wij goed samenwerken.
7. Wij kunnen haar blij maken door eenvoudige dingen voor haar te doen. Zij weet immers dat wij niet alles aankunnen.
8. Laten we veronderstellen dat jij met je ouders naar het theater gaat en dat men jou kiest om bloemen af te geven... Wat doe je?
9. De dokter belt, je opent de deur en brengt hem bij het ziekbed van je vader.
10. Hij onderzoekt hem en jou en schrijft jullie drie dagen rust voor.

Oefening 8: duid de bezittelijke voornaamwoorden aan.

1. Ik vergat jouw schaatsen op te bergen, wil je me dat vergeven?
2. Zijn ouders kunnen niet begrijpen dat wij onze oren pijnigen met popmuziek.
3. Bij mijn weten heeft onze pa zijn sleutels weggelegd.
4. Dit zijn onze nieuwste cd's, welke kies je, de mijne of de zijne?
5. De kinderen liepen op hun blote voeten op het warme zandstrand en struikelden over die slapende man zijn voeten.

Oefening 9 :benoem de onderstreepte voornaamwoorden

De mensen stellen zich een uitvinder voor als een halve gare, maar niemand vraagt hem wat hij van andere mensen denkt.

Deze idyllische eilanden, die onderling sterk van elkaar verschillen, zingen alle hetzelfde sirenenlied dat eeuwenlang over de hele wereld gehoord werd; nu bieden ze ons nog steeds een paradijselijke aanblik.

Zou ij de duivel herkennen als je hem op straat ontmoette? Is hij die verschrompelde bedelaar die zijn hand naar je opheft, die atletische jongeman, dat bekoorlijke blondje? Je kunt er niets van zeggen. Volgens het oude geloof kan Satan elke vorm aannemen om zijn zin te krijgen.

Nog in 1972 verklaarde Paus Paulus VI: "Wij weten dat deze duistere geest werkelijk bestaat!" Hij vertelde ons alles wat hij zelf wist.

Op dat ogenblik vermoedde niemand, dat ons werk belangrijker zou worden dan het hunne. Enkele inwoners vluchtten, maar de meeste verschansten zich in de bunkers die ze maanden geleden hadden aangelegd.

Onze huisbaas zei ons, dat hij in dat huisje naast het onze komt wonen, wat niemand van ons kan geloven.

Deze opende het luik dat we reeds eerder hadden opgemerkt en bood me het glas met rode wijn die nog uit de scheepsvoorraad van de Mae de Deus afkomstig was.

Hiermee geef ik uiting aan de laatste wil van hem die hier begraven ligt en die als eerste landde op deze kust. Sterf ik, dan zal mijn bezit noch in uw handen, noch in die van de kerk vallen; blijf ik leven, dan zullen jullie merken met wie jullie de spot dreven.

Oefening 10: onderstreep alle voornaamwoorden en benoem ze.

1. Ze hebben elkaar in Italië ontmoet.
2. Niemand weet waarom hij haar niet gelooft.
3. Welke cd's heb je gisteren gekocht?
4. Dat vertel je hem toch waar iedereen bijstaat?
5. De vraag die je me stelt kan ik niet beantwoorden.
6. Je schaamt je voor je ongepast gedrag zeker?
7. U vergist zich als u ons verdenkt.
8. Iedereen dacht dat iemand het zou doen, maar uiteindelijk deed niemand het.
9. Die jongens helpen elkaar bij hun huiswerk.
10. Wie zal de wedstrijd winnen?
11. Wat voor een boek ben je aan het lezen?
12. Deze schoenen, die hier staan, zijn de jouwe.
13. Dat had je mij wel eens eerder mogen zeggen.
14. Welke maatregelen hebben ze tegen zijn optreden genomen?
15. Dat boek heb ik al gelezen.
16. Is dat jou boek of is het van haar?
17. Ik erger mij aan het feit dat jij je met alles en iedereen bemoeit.
18. Als hij deze oefening wil afmaken, zal hij zich moeten haasten.
19. Het is lang geleden dat die twee elkaar nog gezien hebben.
20. Hun ouders zeiden tegen hen dat hun rapport hun tegenviel.

Oefening 11: benoem de onderstreepte woordsoorten: voorzetsel (vz), bijwoord (bw), voegwoord (vw)

1. Gisteren zagen we op de televisie een erg uitgebreide reportage.
2. Plotseling was het zeer mistig geworden.
3. Je mag hier op de rijbaan lopen.
4. Vandaag krijgen ijs of vruchten toe.
5. Heb jij je radio aan terwijl je werkt?
6. We gaan naar Scheveningen hoewel het regent.
7. Omdat de omstandigheden erg slecht waren, ging de wedstrijd niet door.
8. Morgen komt hij op bezoek.
9. Hier zullen wij het vandaag bij laten.
10. Zij zwemt de honderd meter niet zo snel.

